

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการภาวะความเครียดจากการปฏิบัติงานของพนักงานสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย การรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การศึกษาเชิงสำรวจชนิดการสำรวจแบบภาคตัดขวาง (Cross Sectional Study) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยมีกระบวนการศึกษา ไว้ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานมหาวิทยาลัย พนักงานราชการ และลูกจ้างชั่วคราว ที่ปฏิบัติงานประจำในสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เลขที่ 202 ถนนโชตนา ตำบลช้างเผือก อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ได้จำนวนประชากร 454 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเข้าสู่กระบวนการวิจัย (Inclusion criteria) ดังนี้

1. พนักงานสายสนับสนุนทั้งเพศชายและเพศหญิง
2. พนักงานสายสนับสนุนที่สามารถสื่อสารและเข้าใจภาษาไทย
3. พนักงานสายสนับสนุนยินดีเข้าร่วมในการศึกษา
4. เป็นบุคคลที่ปฏิบัติงานอยู่ในพื้นที่ศึกษาไม่น้อยกว่า 6 เดือน ก่อนการเก็บข้อมูล

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างออกจากการวิจัย (Exclusion criteria) ดังนี้

1. พนักงานที่เพิ่งเข้าปฏิบัติงาน
2. เป็นบุคคลที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ศึกษาน้อยกว่า 6 เดือน ก่อนการเก็บข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานมหาวิทยาลัย พนักงานราชการ และลูกจ้างชั่วคราว ซึ่งได้ทำการสุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ โดยการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan, (1970) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ร้อยละ 5 และระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 199 คน จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ ตามประเภทของบุคลากร และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกสุ่มอย่างอิสระตามสัดส่วนประชากร และสามารถแยกจำนวนประชากรตัวอย่าง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรตัวอย่าง

หน่วยงานกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
สังกัดคณะ	140	69
สำนักอธิการบดี	254	130
รวมทั้งสิ้น	394	199

ประชากรที่ใช้ในการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ จำนวน 10 คน ประกอบด้วย นักวิชาการศึกษา จำนวน 5 คน เจ้าหน้าที่เทคนิค จำนวน 3 คน และเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป จำนวน 2 คน

ประชากรที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม จำนวน 10 คน ประกอบด้วย ตัวแทนผู้บริหาร จำนวน 1 คน ตัวแทนพนักงานตำแหน่งนักวิชาการ จำนวน 5 คน ตัวแทนพนักงานตำแหน่งเจ้าหน้าที่เทคนิค จำนวน 3 คน และตัวแทนนักวิชาการด้านสาธารณสุขศาสตร์ จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือชุดที่ 1

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้าง และพัฒนาขึ้น จากการศึกษาค้นคว้า ทฤษฎี แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เอกสาร ตำรา วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 4 ส่วน มีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป เป็นแบบสอบถามที่มุ่งอธิบายลักษณะทางประชากรของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุเฉลี่ย สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อยู่การศึกษาทางธรรม การประกอบอาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาที่อยู่ในชุมชนเฉลี่ย จำนวนสมาชิกในครัวเฉลี่ย การใช้บริการสถานบริการสุขภาพเมื่อเจ็บป่วย อาการเจ็บป่วยในปัจจุบัน ความเชื่อเกี่ยวกับการหายจากอาการเจ็บป่วย ความเชื่อในสิ่งเหนือธรรมชาติ การประกอบกิจกรรมทางศาสนา การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนเฉลี่ยในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา การเข้าร่วมกิจกรรมที่หน่วยงานเป็นผู้จัดให้เฉลี่ยในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา และการเข้าวัดเพื่อทำบุญเฉลี่ยในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิดและปลายเปิด

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินระดับความเครียดจากการปฏิบัติงาน เป็นแบบสอบถามที่บ่งบอกถึงระดับความเครียดจากการปฏิบัติงานซึ่งประกอบด้วยกันอยู่ 4 ด้าน ได้แก่ ความเครียดด้านบทบาท ความเครียดด้านการทำงาน ความเครียดด้านขอบเขต และสภาพแวดล้อมของงาน ความเครียดด้านการแก้ปัญหาความขัดแย้ง โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ แบบสอบถามแต่ละข้อมีคะแนนตั้งแต่ 1 - 5 คะแนน

การให้คะแนน

5 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเครียดจากการปฏิบัติงานของท่านมากที่สุด

4 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเครียดจากการปฏิบัติงานของท่าน
มาก

3 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเครียดจากการปฏิบัติงานของท่าน
เป็นบางส่วน

2 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเครียดจากการปฏิบัติงานของท่าน
เป็นส่วนน้อย

1 หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความเครียดจากการปฏิบัติงานของท่านเลย

เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าคะแนน

คะแนน 4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับความเครียดจากการปฏิบัติงาน
อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนน 3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับความเครียดจากการปฏิบัติงาน
อยู่ในระดับมาก

คะแนน 2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับความเครียดจากการปฏิบัติงาน
อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับความเครียดจากการปฏิบัติงาน
อยู่ในระดับน้อย

คะแนน 1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับความเครียดจากการปฏิบัติงาน
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการป้องกัน
ความเครียดจากการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

เครื่องมือชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการและข้อคำถามในการสนทนากลุ่ม
เกี่ยวกับปัญหาภาวะความเครียดจากการทำงาน ผลกระทบ และข้อเสนอแนะแนวทางการป้องกัน
ความเครียดจากการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

การตรวจคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (Validity) อาศัยดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญ
เพื่อตรวจสอบด้านเนื้อหา (Subject Master Specialist) ทั้งความเหมาะสมด้านภาษาและข้อ
คำถามที่สร้างขึ้นครอบคลุมประเด็นที่ต้องการจะวัดหรือไม่ (อรพินท์ ชูชม, 2545) โดยนำเครื่องมือ
ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านพฤติกรรมศาสตร์ 2 ท่าน
ผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพสังคม 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล 1 ท่าน ตรวจสอบ
ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item - Objective
Congruence Index : IOC) โดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้องแบบสอบถามอยู่ระหว่าง 0.41 - 1.00
ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปไว้จำนวน 33 ข้อ มีค่าดัชนี
ความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 - 1.00

ความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามหลังจากปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหา Alpha Coefficient (Cronbach, 1951) โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ $\alpha \geq 0.75$ เป็นค่าที่ยอมรับได้ ทั้งนี้แบบสอบถามมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.78

วิธีการการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้วิจัยและผู้ทำวิจัยร่วม โดยได้ทำการจัดประชุมชี้แจงรายละเอียดของข้อคำถาม และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยหัวหน้าคณะผู้วิจัย เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อคำถาม และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลไปในทางเดียวกัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป กำหนดระดับความมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยมี รายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์โดยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ข้อมูลระดับความเครียดจากการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน วิเคราะห์โดยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
3. ข้อมูลความสัมพันธ์ของตัวแปร (ปัจจัยส่วนบุคคล) กับระดับความเครียดจากการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน ใช้การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน การพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) โดยทั่วไปอาจใช้เกณฑ์ ค่า r ระดับของความสัมพันธ์ ดังนี้

ค่า r	ระดับของความสัมพันธ์
0.90 - 1.00	มีความสัมพันธ์กันสูงมาก
0.70 - 0.90	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
0.50 - 0.70	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
0.30 - 0.50	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
0.00 - 0.30	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

4. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาภาวะความเครียดจากการทำงาน ผลกระทบ และข้อเสนอแนะ แนวทางการป้องกันภาวะความเครียดจากการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง

การพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยการชี้แจงถึงวัตถุประสงค์และขั้นตอนการดำเนินการวิจัย และขอความร่วมมือกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมโครงการวิจัยด้วยความสมัครใจ และมีสิทธิ์ถอนตัวออกจากการวิจัยได้ถ้าต้องการ ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ และใช้ข้อมูลเฉพาะการศึกษานี้เท่านั้น การนำเสนอข้อมูลจะนำเสนอโดยภาพรวมซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากกลุ่มตัวอย่าง

